

II

*(Meddelelser)*MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER,
KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

COVID-19

**Retningslinjer for grænseforvaltningsforanstaltninger for at beskytte sundheden og sikre adgangen
til varer og vigtige tjenesteydelser**

(2020/C 86 I/01)

Coronavirus-krisen har fremhævet udfordringen med at beskytte befolkningens sundhed og samtidig undgå at skabe forstyrrelser i den frie bevægelighed for personer og leveringen af varer og vigtige tjenesteydelser i hele Europa. Gennemførelsen af Unionens politikker vedrørende kontrol af personer og varer bør være underlagt princippet om solidaritet mellem medlemsstaterne.

For at forebygge mangelsituationer og undgå en forværring af de sociale og økonomiske vanskeligheder, som alle europæiske lande allerede oplever, er det afgørende at opretholde det indre markeds funktion. Medlemsstaterne bør derfor ikke træffe foranstaltninger, der kan skade integriteten af det indre marked for varer, navnlig når det gælder forsyningskæderne, eller udøve illoyal praksis.

Medlemsstaterne skal altid sikre deres egne borgere og indbyggere indrejse og lette transitten for andre unionsborgere og personer med bopæl i EU, som er på vej hjem.

Med hensyn til foranstaltninger vedrørende grænseforvaltning er der behov for en koordinering på EU-plan.

Derfor indeholder disse retningslinjer principper for en integreret tilgang til en effektiv grænseforvaltning, som skal beskytte sundheden, samtidig med at det indre markeds integritet bevares.

I. Transport af varer og tjenesteydelser

1. Transport- og mobilitetssektoren er afgørende for at sikre økonomisk kontinuitet. En kollektiv og koordineret indsats er påkrævet. Udrykningskørsel bør have prioritet i transportsystemet (f.eks. via »grønne baner«).
2. Kontrolforanstaltninger bør ikke undergrave kontinuiteten i de økonomiske aktiviteter og bør opretholde forsyningskædernes funktion. Uhindret transport af varer er afgørende for at sikre varetilgængeligheden, navnlig af nødvendighedsvarer såsom fødevarerforsyninger, herunder husdyr samt medicinsk udstyr, beskyttelsesudstyr og andre livsnødvendige leverancer. Mere generelt bør sådanne foranstaltninger ikke skabe alvorlige forstyrrelser i forsyningskæderne eller vigtige tjenesteydelser af almen interesse, nationale økonomier og EU's økonomi som helhed.
3. Erhvervsrejser for at sikre transport af varer og tjenesteydelser bør muliggøres. I den forbindelse er det afgørende at fremme sikker bevægelighed for arbejdstagere på transportområdet, herunder lastbilchauffører og lokomotivførere samt piloter og flypersonale, på tværs af de indre og ydre grænser for at sikre tilstrækkelig bevægelighed for varer og nødvendigt personale.

4. Hvis medlemsstaterne indfører begrænsninger for transporten af varer og passagerer, som begrundes i beskyttelsen af folkesundheden, bør det kun ske, hvis begrænsningerne er:
 - a. gennemsigtige, dvs. bygger på offentlige erklæringer/dokumenter
 - b. behørigt begrundede, dvs. de skal beskrive årsagerne og forbindelsen til covid-19. Begrundelserne skal være videnskabeligt baserede og understøttet af anbefalinger fra Verdenssundhedsorganisationen (WHO) og Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC)
 - c. forholdsmæssige, dvs. begrænset til, hvad der er strengt nødvendigt for at nå målet
 - d. relevante og modusspecifikke, dvs. begrænsninger vedrørende en bestemt transportmetode skal være tilpasset denne metode, og
 - e. ikke-diskriminerende.
5. Enhver planlagt transportrelateret begrænsning bør meddeles Kommissionen og alle andre medlemsstater rettidigt og under alle omstændigheder inden gennemførelsen, uden at det berører de specifikke regler, der finder anvendelse på nødforanstaltninger inden for luftfartssektoren.

II. Levering af varer

6. Medlemsstaterne bør bevare den frie bevægelighed for alle varer. De bør navnlig sikre forsyningskæden for vigtige varer såsom lægemidler, medicinsk udstyr, vigtige og fordærlige fødevarer og husdyr. Der bør ikke indføres begrænsninger for varebevægelserne i det indre marked, navnlig ikke for vigtige, sundhedsrelaterede og fordærlige varer, især fødevarer, medmindre dette er behørigt begrundet. Medlemsstaterne bør indføre prioriterede kørebaner for godstransporter (f.eks. via »grønne baner«) og overveje at ophæve de eksisterende weekendforbud.
7. Der bør ikke indføres yderligere certifikatkrav for varer, der cirkulerer lovligt inden for EU's indre marked. Det bør bemærkes, at der ifølge Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet ikke er dokumentation for, at fødevarer er en kilde til eller et middel til overførsel af covid-19 ⁽¹⁾.
8. Transportarbejdere, og navnlig (men ikke kun) dem, der leverer vigtige varer, bør kunne cirkulere på tværs af grænserne efter behov, og deres sikkerhed bør på ingen måde kompromitteres.
9. Medlemsstaterne bør sikre konstante forsyninger for at tilgodese sociale behov samt undgå panikkøb og risiko for trængsel i overfyldte butikker, hvilket kræver en proaktiv indsats fra hele forsyningskæden.
10. Specifikke transportknudepunkter (f.eks. havne, lufthavne, logistikcentre) bør styrkes efter behov.

III. Sundhedsrelaterede foranstaltninger

11. Der skal træffes passende foranstaltninger for så vidt angår personer, der anses for at udgøre en risiko for folkesundheden som følge af covid-19. De bør have adgang til passende sundhedspleje, idet der tages hensyn til prioriteringen af forskellige grupper i de nationale sundhedssystemer.

⁽¹⁾ <https://efsa.europa.eu/en/news/coronavirus-no-evidence-food-source-or-transmission-route>

12. På grundlag af bedste praksis fra medlemsstaternes sundhedsmyndigheder anbefales følgende foranstaltninger ved de ydre grænser, alt efter tilfældet:
- Indførelse af indrejsescreeing (primær ^(?) og sekundær ^(?)), som har til formål at vurdere tilstedeværelsen af symptomer og/eller eksponering for covid-19 hos rejsende, der ankommer fra ramte områder eller lande; udfyldelse af en folkesundhedsformular for passagerer på fly, færger, tog eller busser, der ankommer med en direkte eller indirekte forbindelse fra ramte områder eller lande; udfyldelse af en sundhedserklæring for skibsfarten for alle anløbende skibe med angivelse af alle besøgte havne.
 - Formidling af informationsmateriale (brochurer, bannere, plakater, elektroniske præsentationer osv.), som gives til rejsende, der ankommer fra eller rejser til ramte områder.
 - Indførelse af udrejsescreeing, som har til formål at vurdere tilstedeværelsen af symptomer og/eller eksponering for covid-19 hos rejsende, der rejser fra ramte lande. Rejsende, der anses for at være eksponeret for eller smittet med covid-19, bør ikke gives tilladelse til at rejse.
 - Isolering af mistænkte tilfælde og overførsel af bekræftede tilfælde til en sundhedsfacilitet. Myndighederne på begge sider af grænsen bør nå til enighed om en hensigtsmæssig håndtering af tilfælde af personer, der anses for at udgøre en risiko for folkesundheden, såsom yderligere test, isolering eller karantæne og sundhedspleje – enten i ankomstlandet eller efter overenskomst i udrejselandet.
13. For at denne kontrol skal være effektiv, er følgende eksempler på god praksis:
- indføre standardprocedurer og sikre, at der er tilstrækkeligt med uddannet personale
 - stille beskyttelsesudstyr til rådighed for sundhedspersonale og andet plejepersonale og
 - give ajourførte oplysninger til sundhedspersonale og andet personale ved indrejsesteder, såsom sikkerhedspersonale, politi, toldpersonale, personale ved havnestatskontrol, havnelodser og rengøringstjenester.

Hovedparten af disse foranstaltninger skal træffes af eller under sundhedsmyndighedernes kontrol. Grænsemyndighederne spiller en vigtig støttende rolle ved bl.a. at oplyse passagererne og straks sende bekymrende tilfælde til de relevante sundhedstjenester.

IV. De ydre grænser

14. Alle personer, både EU-borgere og ikke-EU-borgere, der krydser de ydre grænser for at rejse ind i Schengenområdet, er genstand for systematisk kontrol ved grænseovergangsstedet. Grænsekontrol kan omfatte sundhedstjek som anført i afsnit III.
15. Medlemsstaterne har mulighed for at nægte indrejse til ikkebosiddende tredjelandstatsborgere, såfremt de udviser symptomer eller har været særligt eksponeret for smitterisiko eller anses for at udgøre en trussel mod folkesundheden.
16. Alternative foranstaltninger til nægtelse af indrejse, såsom isolation eller karantæne, kan anvendes, såfremt de vurderes at være mere effektive.
17. Enhver afgørelse om nægtelse af indrejse skal være forholdsmæssigt afpasset og ikke-diskriminerende. En foranstaltning anses for at være forholdsmæssig, såfremt den er truffet efter høring af sundhedsmyndighederne, og såfremt disse anser foranstaltningerne for at være egnede og nødvendige for at nå målet vedrørende folkesundheden.

^(?) Primær screening omfatter en indledende vurdering foretaget af personalet, som ikke nødvendigvis har en medicinsk uddannelse. Aktiviteterne omfatter en visuel undersøgelse af den rejsende for tegn på infektionssygdom, måling af den rejsendes kropstemperatur og udfyldelse af et spørgeskema for den rejsende med spørgsmål om symptomer på og/eller eksponering for den smitsomme agens.

^(?) Sekundær screening bør udføres af medicinsk uddannet personale. Dette omfatter en uddybende samtale, en præcis læge- og laboratorieundersøgelse og en yderligere temperaturmåling.

V. De indre grænser

18. Medlemsstaterne kan genindføre midlertidig grænsekontrol ved de indre grænser, hvis det er begrundet i hensynet til den offentlige orden eller den indre sikkerhed. Medlemsstaterne kan i en ekstrem kritisk situation konstatere et behov for at genindføre grænsekontrol som en reaktion på risikoen fra en smitsom sygdom. Medlemsstaterne skal underrette om genindførelsen af grænsekontrol i overensstemmelse med Schengengrænsekodeksen.
 19. En sådan kontrol bør gennemføres på en forholdsmæssig måde under behørig hensyntagen til de berørte personers sundhed. Personer, der tydeligvis er syge, bør ikke nægtes indrejse, men der bør træffes passende foranstaltninger som nævnt under punkt 11.
 20. For at føre sundhedskontrol med alle personer, der rejser ind på medlemsstaternes område, kræves der ikke en formel indførelse af kontrol ved de indre grænser.
 21. For EU-borgere skal de garantier, der er fastsat ved direktivet om fri bevægelighed, sikres. Fremfor alt skal der sikres ikke-diskrimination mellem medlemsstaternes egne borgere og bosiddende EU-borgere. En medlemsstat må ikke nægte indrejse til EU-borgere eller tredjelandsborgere, der er bosiddende på dens område, og skal lette transitten for andre unionsborgere og personer med bopæl i EU, som er på vej hjem. Medlemsstaterne kan imidlertid træffe passende foranstaltninger og eksempelvis kræve, at personer, der rejser ind på deres område, skal i isolation, eller indføre lignende foranstaltninger ved tilbagevenden fra et område, der er ramt af covid-19, forudsat at de indfører samme krav for deres egne statsborgere.
 22. Hvis der indføres grænsekontrol ved de indre grænser, bør de organiseres på en sådan måde, at store forsamlinger undgås (f.eks. køer), som kan øge risikoen for, at virusset spredes.
 23. Medlemsstaterne bør tillade og lette passagen for grænsearbejdere, navnlig (men ikke kun) dem, der arbejder inden for sundhedssektoren, fødevarsektoren og andre vigtige tjenester (såsom barnepleje, ældrepleje, nøglepersonale til almennyttige tjenester), for at sikre fortsat erhvervsaktivitet.
 24. Medlemsstaterne bør koordinere indsatsen, så der kun udføres sundhedsscreening på den ene side af grænsen, for at undgå overlapninger og ventetider.
 25. Medlemsstaterne, og navnlig nabomedlemsstater, bør arbejde tæt sammen og koordinere deres aktiviteter på EU-plan for at sikre, at de foranstaltninger, der vedtages, er effektive og forholdsmæssige.
-